

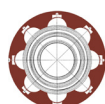
Holmby kyrka

Lunds stift

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

HENRIK NILSSON 2016-12-09

Max Laserna
Byggnadsantikvarie

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

Holmby kyrka

Eslövs församling, Frosta kontrakt, Lunds stift, Holmby socken, Eslöv
Holmby 28:1, Eslövs kommun, Skåne län, Skåne.

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Holmby ligger utmed väg 104 i det kuperade odlingslandskapet strax norr om Kävlingeån, som under vikingatiden utgjorde en av de viktigaste farlederna från havet in i landet. Området är rikt på fornlämningar, bland annat ligger direkt öster om Holmby en bosättningsplats från yngre bronsålder. Ortsnamnet, som anger byns upphöjda läge i förhållande till de omliggande sankmarkerna, anses gå tillbaka till folkvandrings- eller vikingatid.

På 1100-talet uppfördes på platsen för dagens kyrka en romansk stenkyrka. Den medeltida kyrkbyn var placerad sydväst om kyrkan, på en strategisk plats något närmare Kävlingeån än den nuvarande tätorten som idag består av utskiftade gårdar och ett antal gatehus utmed byvägen.

*Flygbild över Holmby kyrka 2014, tagen från norr. Söder om kyrkan rinner Kävlingeån.
Foto: Pär-Martin Hedberg.*

Kyrkobyggnaden

Holmbys romanska stenkyrka anses ha uppförts av Mårten stenmästare på 1100-talet. Antagandet grundas främst på fynd av byggstenar från den tidigare kyrkan som gjordes 1939, bland annat en kolonnett med vridet skaft liknande utsmyckningar som ännu pryder närliggande Hammarlunda kyrka vilken bedömts vara ett verk av just Mårten stenmästare. Kyrkan uppfördes sannolikt med långhus, kor och absid. Ett västtorn kan ha varit planerat redan från början, men uppfördes troligen kring 1200. Senare under medeltiden till vapenhus i söder och tornet försågs med trappstegsgavlar åt väster och öster.

Befolkningsökningen i Sverige under sent 1700-tal och 1800-tal ledde på många håll till att medeltida kyrkor byggdes ut eller revs till förmån för nybyggen. I Holmby började utbyggnad diskuteras på 1840-talet och efter att ha avfärdat ett förslag om en större tillbyggnad i söder antogs 1868 ett förslag av arkitekt Albert Törnqvist. Törnqvist var ledamot och vice professor vid Konstakademien och hade främst gjort sig ett namn genom att rita civila byggnader, där ibland flera sjukhus där han införde den innovativa lösningen med genomgående sidokorridorer som sedermera fick flera efterföljare. Han ritade även ett knappt 30-tal kyrkor, i Skåne utöver Holmbys också kyrkorna i Hörröd och Ingelstorp.

Törnqvists förslag för Holmby kyrka innebar att endast tornet bevarades av den medeltida kyrkan, och till detta fogades en nyklassicistisk byggnadskropp med rymligt långhus och polygonalt avslutad absid. Tornets övre del byggdes om och nya ljudöppningar och fönster upptogs. I uppförandet av de nya byggnadsdelarna återanvändes i stor utsträckning sten från den romanska kyrkan. Arbetena påbörjades 1872 och den 24 augusti året därpå kunde invigningsgudstjänst hållas. Delar av inventarierna överflyttades till den nya helgedomen medan andra föremål deponerades på Historiska museet i Lund, däribland det medeltida triumfkrucifixet, den medeltida dopfunten i gotländsk kalksten samt altaruppsats, predikstolstrappa och läktarbarriär från 1600-talet.

1939 genomfördes en större restaurering under ledning av arkitekt Eiler Græbe. Långhusets med svarta cementplattor byttes ut mot rött

Predikstolen var innan 1939 placerad norr om koret. I bakgrunden skymtar det tidigare korskranket. Bilden hämtad från RAA:s Kulturmiljöbild. Foto: T. Wählin, sannolikt tidigt 1900-tal.

enkupigt tegel och absiden avtäcktes med kopparplåt. Vidare tillkom nya ytterportar till samtliga entréer. Interiört målades väggar och tak, som tidigare var kalkfärgade i svagt rosa, vita. Det åttkantiga gula golvtegllet med svarta mellanstenar byttes ut mot rött handslaget tegel. Altaruppsatsen i trä från 1873 ersattes av högaltaruppsatsen från Lunds domkyrka. Absiden hade fram tills dess endast delvis dolts från det övriga kyrkorummet genom ett skrank. När den nya altaruppsatsen installerades murades en nisch upp till kortaket, vars fältindelning därmed bröts, och sakristian i absiden avskärmades helt från kyrkorummet. Sannolikt var det även vid denna restaurering som predikstolen flyttades från sin ursprungliga plats norr om triumfbågen, där den nåddes genom murverket från sakristian.

1943 installerades elektrisk belysning och 1956 tillkom en ny orgel. Vid mitten av 1960-talet införskaffades en lillklocka och ringningen elektrifierades. Torntakets och spirans rödmålade järnplåt byttes ut mot kopparplåt och takstolarna kompletterades. Vid slutet av decenniet skedde även en invändig renovering.

1965 byttes torntakets och spirans rödmålade järnplåt ut mot kopparplåt. 1980 tillkom innerfönster på norrsidan och 1989 fick kyrkan ny exteriör puts och kalkning samtidigt som orgelläktarens golv byttes och inventarier konserverades.

Under 00-talet avlägsnades bänkraderna under orgelläktaren för att skapa gemensamhetsutrymmen med lösa bord och stolar. 2015 anlades en tillgänglighetsanpassad entré vid sydporten, med ramp från väster och trappa från norr, allt i svensk granit.

Exteriör

Holmby kyrkas planform utgörs av torn i väster, långhus och fullbrett kor med polygonal avslutning i öster. Fasaderna är spritputsade och vitkalkade. Långhusets tak är belagt med enkupigt rött tegel medan tornet och absiden är kopparavtäckta.

Tornet har synlig skråkantad sandstenssockel i norr, i övrigt är sockeln överputsad. Brott i sockeln på syd- och norrsidan tyder på att här funnits tidigare ingångar, varav den i söder bör vara ursprunglig för tornet. De medeltida murverken består av skalmurar av tuktad hörsandsten, gråsten och kvartsit, med hörnkedjor utförda i sandsten. Enligt en murverksundersökning från 1989 ska tornet ursprungligen ha varit oputsat med breda och kvaderritsade fogar. Tornets fyra fasader avslutas upptill av gavelrösten. Det östra och västra är murade i handslaget tegel, troligen under senmedeltid, medan gavelröstena i norr och söder tillkom i början av 1870-talet.

Västporten, en pardörr klädd med profilerad ekpanel, sitter i en rundbågig perspektivportal. Över dörrbladen finns ett rundbågigt överljus med gultonat blyspröjsat glas. Entrépartiet kröns av en vimperg dekorerad med trepass i relief. I tornets bottenvåning sitter i södra fasaden ett rundbågigt fönster med slätputsad omfattning. Högre upp på samma fasad återfinns en dubbel rundbågig öppning, vars romanska mittpost är utformad som en mansfigur. Denna har ofta tolkats som jätten Finn, och möjligen är upphovsmannen Adam van Düren som på 1510-talet högg liknande figurer till domkyrkan

i Lund. Klockvåningens ljudöppningar består i alla väderstreck utom öster av dubbla rundbågiga öppningar, indragna i tre språng och med slätputsade omfattningar. I öster finns en mindre och enkel stickbågig ljudöppning. Ljudluckorna av liggande träpanel är målade i grå kulör. Ovan ljudöppningarna pryds gavelröstena med rundbågefris och en enkel gesims. Tornet avslutas ovanför gavelnocken med en kopparklädd tornspira och krönkors.

Långhuset domineras av de stora rundbågiga fönsteröppningarna, fem på norrsidan och i söder två på var sida om sydporten. Fönstren har dubbla öppningar med spröjsade gjutjärnsbågar som sitter indragna i profilerade och slätputsade språng. Spröjsen är målade i ljust grå kulör. Över fönsterbågarna finns putsdekorationer i form av rundlar med fyrpass och små ansikten. Långhuset har även två rundbågiga fönsteröppningar i västfasaden, högt placerade på var sida tornet. Sydporten liknar västporten men har överljus med två rundbågiga och spröjsade gjutjärnsbågar. Till entrén leder sedan 2015 en tillgänglighetsramp i granit. Långhusets liksom absidens fasader avslutas upptill med en rundbågefris i relief.

Den femsidiga absiden har två rundbågiga fönsteröppningar i nordost och sydost. Utformningen är enklare än långhusets fönster, med en båge med diagonalställda spröjs. Rakt i öster finns en entré med samma typ av dörrblad som i väst- och sydporten men här utan överljus.

Mansfiguren som utgör mittpost i tornets dubbla rundbåge brukar tolkas som jätten Finn.

Kyrkan sedd från öster.

Interiör

Genom kyrkans huvudentré i väster nås vapenhuset i tornets bottenvåning. Golvet är belagt med rött handslaget tegel medan väggarna är slätputsade och målade med vit emulsionsfärg. De rundbågiga nischerna till fönstret i söder och västporten med dess överljus bryter igenom takbjälklaget, där undertaket i skivmaterial är bemålat likt väggarna. I norr leder en gråmålad trappa i trä upp till läktaren och tornet, och under denna finns tre förrådsutrymmen. I nordvästra hörnets golv, delvis dold av trappan, ligger en svart gravhäll från tidigt 1800-tal. En gravhäll i sandsten från 1600-talet står uppställd och kramlad mot södra väggen. En pardörr av fyllningstyp bemålad i två grå kulörer sitter i en djup, stickbågig nisch och leder vidare in i långhuset.

På tornets andra våningsplan som nås från trappan i vapenhuset har ett inre tornrum skapats genom uppsättning av gråmålade väggar i väster och söder. Väggarna är utformade som ramverk i trä och har troligen utgjort sidorna i ett tidigare orgelhus. Här finns även delar av kyrkans nygotiska orgelfasad från 1873 bevarad och upphängd. I öster finns en dörr till orgelläktaren, medan en dörr i västväggen leder ut till det L-formade rum som utgör resten av tornvåningen. I de vitputsade murverken syns vapenhusets fönster och överljus sticka upp genom det brädade golvet. Två ekbjälkar i öst-västlig respektive nord-sydlig riktning löper genom rummet i huvudhöjd. I väster leder en trätrappa vidare upp i tornet. På plan tre finns medeltida kvaderristningar i väggarnas puts. Högt upp i den östra väggen leder en lucka in till kyrkvinden. Via en trappa i öster nås kockvåningen på plan fyra som är öppen upp i takspirans nock. Vid gavelrösten övergår murverken från natursten till tegel. I de östra och västra gavel-

Kyrkorummet sett mot koret i öster.

röstena syns igenmurade öppningar. Klockbocken utgörs av en äldre del av bilad och dymlad ek samt en tillbyggd del av sågat virke för lillklockan som tillkom 1963.

Kyrkorummet präglas av ljus och rymd. Det fältindelade och brutna taket är sannolikt putsat, men har i senare tid vävklätts och precis som de putsade väggarna rollats med vit emulsionsfärg. De norra och södra väggarna avslutas upptill med en profilerad gesims. Golvet är belagt med rött handslaget tegel. De öppna bänkkvarteren som står på ett upphöjt mörkbetsat brädgolv av gran lämnar förutom mittgången även plats för gångsystem utmed norr- och sydväggen. Rundbågefönstren har innerbågar av vitmålad metall med planglas.

Orgelläktaren i väster upptar hela kyrkorummets bredd och bärs upp av fyra kolonner och två halvkolonner med oktagonala skaft och tallrikskapitäl. Den svängda barriären är indelad i tre fält med rektangulära och runda fyllningar. Läktaren är målad i grå kulör, med detaljer i blått, rött, guld, vitt och svart.

Kyrkorummets östra del fungerar som kor och är upphöjt två trappsteg i förhållande till långhuset. I östra väggen finns en stor rundbågig och meterdjup nisch som rymmer altarpuppans. Den gråmålade omfattningen består av pilastrar som bär upp en profilerad rundbåge. I östra väggen söder om altaret leder en dörr in till den bakomliggande sakristian som inryms i kyrkans polygonala absid. Här är golvet täckt av en röd melerad plastmatta och väggarna putsade och målade likt kyrkorummet. Taket är putsat och fältindelade. Rakt i öster finns en pardörr med tre fyllningar i vardera dörrblad, målad i två grå kulörer. Mellan pardörren och östporten, vars insida är utformad likt pardörren, finns ett vindfång. Sakristian är möblerad med skrivbord och förvaringsmöbler. Mot västväggen finns ett enkelt bönealtare med knäfall.

Orgelläktaren i långhusets västra del.

Inredning och inventarier

Altaret består av ett enkelt blockaltare i trä som sannolikt tillverkades 1939.

Altaruppsatsen i huggen sandsten tillkom Holmby kyrka i samband med restaureringen 1939 genom en deposition från domkyrkan i Lund, där den från 1880 utgjorde högaltaruppsats. Uppsatsen domineras av fem figurer, Jesus och evangelisterna, placerade i rundbågiga nischer avdelade av korintiska kolonner. På överstycket finns fler bibliska figurer och uppsatsen kröns av ett krucifix. Skulptören, bildhuggaren och professorn vid Konstakademin John Börjeson utförde altaruppsatsens övre parti, medan skulptören A. Mattsson står bakom dess nedre del.

Den halvcirkelformade *altarringen* av vitmålat trä har genombruten barriär bestående av en rundbågearkad med detaljmålerier i rött, blått och förgyllning. Överliggare och knäfall är klädda med röd sammet. Altarringen är öppen i mitten, i axel med mittgången.

I kyrkorummets nordöstra hörn finns ett enkelt *sidoaltare* i trä och i sakristian ett *bönealtare* i gråmålat trä med knäfall klätt med röd sammet.

Predikstolen i snidad ek tillverkades troligen av bildhuggaren Statius Otto omkring 1612 och ansågs av professor Otto Rydbeck vid sidan av predikstolen i Helsingborgs Maria-

Utsnitt av altaruppsatsen som ursprungligen tillverkades för Lunds domkyrka.

Predikstolen är sedan restaureringen 1939 placerad invid kyrkorummets södra vägg.

Högklassigt träsnideri i dopfunten och handdukhängare från 1600-talet.

kyrka utgöra ”den konstnärligaste predikstolen av trä i Skåne”. Den femsidiga korgen pryds av fält med snidade bibliska scener i relief som flankeras av skulpturer föreställande Petrus, Paulus och de fyra evangelisterna med respektive attribut. Predikstolen var under en period vitmålad men återfick vid restaureringen 1939 sin ursprungliga polykroma bemålning. Till predikstolen hör trappräcke och predikstolsdörr som utfördes av bildhuggaren Jacob Kremberg, som var verksam vid samma tid som Statius Otto. Räckets och dörrens är kopior av originalen som idag förvaras på Lunds historiska museum.

Den sexsidiga *baldakinen* över predikstolen har okänd upphovsman. Det är inte heller känt när den tillverkades, men den är sannolikt betydligt yngre än tidigt 1600-tal. Den polykroma färgsättningen och många av de arkitektoniska dekorationerna går emellertid igen från predikstolen och trappräcket.

Den oktagonala *dopfunten* av snidad ek bär stora likheter med dopfunten i Gårdstånga kyrka som tillverkats av Jacob Kremberg. Cuppan bärs upp av ett mittskaft samt karyatider och kannelerade kolonnetter med joniska kapitäl, medan dess sidofält pryds av reliefer som bland annat framställer Jesu dop. Dopfunten är polykromt bemålad i främst grönt, rött, svart, grått, blått och förgyllning.

På väggen bakom dopfunten i kyrkorummets nordöstra hörn finns en polykromt bemålad och arkitektoniskt uppbyggd *handdukshängare* i snidad ek. I en oval mittavla framställs i relief Jesu dop, och på en tavla i krönpartiet Maria och barnet. Statius Otto anses möjligen vara upphovsmannen.

På norra väggen i höjd med predikstolen hänger ett medeltida *triumfkrucifix*, vilket återfördes till kyrkan vid restaureringen 1939 efter ha förvarats på Lunds Historiska museum.

Under triumfkrucifixet, på ett bjälklag av sentida datum, står två snidade *träskulpturer* föreställande Petrus med nyckeln och Paulus med svärdet. Figurerna ingick i kyrkans altaruppsats från omkring 1612 som förvaras på Lunds Historiska museum och vars troliga upphovsman är Statius Otto.

Även den rikt dekorerade och polykromt bemålade ramen till den *Series pastorum* som är placerad söder om ingången till sakristian ingick ursprungligen i 1600-talets altaruppsats.

Den slutna *bänkinredningen* i trä härstammar i sina äldsta delar troligen från 1720 men har byggts om åtminstone en gång, 1923, och målades om 1964. Bänkarna är försedda med fot- och bokstöd. Ryggpartier samt dörrar har spegelfyllningar. Bänkarna är färgsatta i grått och dörrarna har ljusare grå spegel med blå profil.

Orgeln tillverkades 1956 av Wilhelm Hemmersam i Köpenhamn och har 17 stämmor fördelade på två manualer och bas. Den modernistiska fasaden av ek har två raka och höga sidopartier med träpipor medan det lägre mittpartiet har synliga tennpipor.

Kyrkan har två *kyrkklockor* i malm. Storklockan göts 1758 av Andreas Wetterholtz i Malmö, medan lillklockan tillkom 1964. Båda klockorna pryds av inskription och dekor i överkant samt på sidorna.

Kyrkogård

Holmby kyrkogårds äldsta del, närmast kyrkan, avgränsas i söder, väster och delvis i öster av en låg naturstensmur som avtäcks av stenskivor. Innanför muren växer i väster en tujahäck och i söder en tämligen nyplanterad trädrad av släktet *Prunus*. I norr ansluter en cirka 1 meter lägre belägen utvidgning som tillkom i början av 1930-talet. Den nya kyrkogården omgärdas av tujahäckar förutom i anslutningen mot gamla kyrkogården där den gamla muren är bevarad, delvis överväxt med gräs. Här står en större mängd äldre gravstenar uppställda.

Gamla kyrkogården har ingångar i väster och söder. Gångsystemen och de flesta av gravplatserna är täckta med ljus singel. Några större ytor utan eller med någon enskilda äldre gravsten är gräsbevuxna. Gamla kyrkogårdens gravvårdar är i söder och öster högresta, typiska för tiden kring sekelskiftet 1900 och flera gravplatser är relativt stora

Den äldre delen av kyrkogården, närmast kyrkan, präglas av högresta gravstenar typiska för decennierna kring sekelskiftet 1900.

och omgärdas av huggna stempelare och järnstaket. Flertalet gravar inramas dock av lågt klippt buxbom eller huggna stenramar. I norr, mot nya kyrkogården, är gravvårdarna i allmänhet lägre i skala. Växtligheten är varierad med formklippta städsegröna buskar, barrträd som en och idegran, men även lövträd som järnek, glanskörsbär och björk. Strax norr om kyrkan i höjd med koret anlades 2014 en urngravlund.

Intill kyrktornet står en runsten med inhugget kors, stiliserat skepp och inskriptionen ”Sven reste denna sten efter Torger sin fader”. Stenen har daterats till 1025–1050 och tros ursprungligen ha ingått i ett monument vars placering inte kunnat fastställas. Senare har stenen använts som byggmaterial vid uppförandet av tornet, där den låg inmurad fram till 1899. Sin nuvarande placering fick den 1947.

På nya kyrkogården är gångar och gravar täckta med ljus singel, och gravarna infattas av låga häckar eller stenramar. Gravstenarna håller genomgående lägre skala, ett ideal som varit brukligt sedan 1930-talet. Växtligheten liknar den på gamla kyrkogården, men med större betoning på städsegröna formklippta buskar i något lägre skala.

Norr om nya kyrkogården finns en lägre ås som planterades med tall och gran av traktens skolungdomar i början av seklet. På åsryggen anlades i mitten av 1980-talet en stensatt minneslund.

Byggnader på kyrkogården

Strax nordväst om kyrkan finns ett mindre vitputsat tidigare gravkapell med tegelklätt sadeltak. I början av 2010-talet byggdes kapellet om till tillgänglighetsanpassad wc. Nordväst om nya kyrkogården ligger en korsvirkeslänga som fungerar som kyrkstuga och vaktmästeri. Byggnaden flyttades till platsen på 1980-talet. Mellan det tidigare kapellet och kyrkstugan finns en mindre ekonomibyggning, och öster om nya kyrkogården ytterligare en. Båda sannolikt tillkomna under 1900-talets senare del.

Kulturhistorisk karaktärisering för Holmbys kyrkoanläggning

Holmby kyrka ligger centralt placerad i dagens tätort som domineras av gathusbebyggelse utmed väg 104. Platsen har en 900 år lång och kontinuerlig kyrklig tradition och har på så vis socialhistoriska och miljöskapande värden av betydelse för byn. Fornlämningar, däribland runstenen som står placerad bredvid det romanska kyrktornet, visar på en bosättningshistoria som går ännu längre tillbaka i tiden.

1872 revs den romanska kyrkan från 1100-talet frånsett tornet, och året därpå invigdes en kyrka i tidstypisk nyklassicistisk stil efter ritningar av arkitekt Albert Törnqvist. Särskilt framträdande för dessa kyrkor är de väl tilltagna långhusen som är en direkt effekt av befolkningsökningen vid tiden. Åren 1840–1910 var av denna anledning den mest intensiva kyrkobyggnadsperioden i Skåne sedan 1100-talet. Två tillvägagångssätt var de vanligaste, antingen en rivning av socknens romanska kyrka och ett uppförande av en helt nya helgedom. Alternativt byggdes de små medeltida kyrkorna ut kraftigt, exempelvis med storskaliga korsarmar. Törnqvists mer ovanliga lösning för Holmby kyrka, där det romanska tornet behölls intakt och försågs med en i övrigt helt ny byggnadskropp, utmärker sig på så vis i sammanhanget. Tornet har därtill byggnadsarkeologiska värden och utgör länk till kyrkans äldsta historia.

Exteriört är Holmby kyrka välbevarad sedan ombyggnadstiden. Det enda egentliga tillägget utgörs av den nyligen tillkomna tillgänglighetsrampen till sydporten, som med sin enkla utformning och höga ambitioner gällande materialval är en ur arkitektonisk synpunkt lyckad och pietetsfull lösning. Invändigt har fler förändringar skett genom åren, men den nyklassicistiska prägnen med öppet och ljust kyrkorum är ändå alltså rådande.

Störst kulturhistoriskt intresse tilldrar sig Holmby kyrkas fasta inredning. Predikstol med trappräcke och dörr (om än replikor i de två sistnämnda fallen) samt dopfont, handdukhängare och delar av en tidigare altaruppsats utgör träarbeten från 1600-talet av absolut högsta kvalitet. Predikstolen har av professor Otto Rydbeck jämte predikstolen i Helsingborgs Mariakyrka framhållits som ”landskapets konstnärligaste predikstol i trä”. Föremålen tillskrivs de två namnkunniga renässanssnidarna Statius Otto och Jakob Kremberg och har mycket höga konstnärliga och konsthistoriska värden.

Kyrkans nuvarande altaruppsats i huggen sandsten tillverkades 1880 för domkyrkan i Lund och tillkom Holmby kyrka genom en deposition 1939. Uppsatsen är ett arbete av bildhuggaren och professorn John Börjeson och håller en hög konstnärlig nivå. Stenarbeten av denna kvalitet och från denna tidpunkt är ett ovanligt inslag i landsortskyrkor.

Kyrkogården utgör ett typiskt och pedagogiskt exempel på en ursprungligen medeltida kyrkogårds utveckling, med utvidgningar i början av 1900-talet och senare tillkomna gravklick som minneslund och urngravplats. Gamla kyrkogården bevarar ett flertal gravplatser med stenar och infattningar av 1800-talskaraktär. Runstenen från 1000-talet har ett synnerligen kulturhistoriskt värde.

Att tänka på:

- Kyrkans 1600-talsinredning i snidat trä har höga konsthistoriska och konstnärliga värden, vilket ständigt bör beaktas. Regelbunden kontroll av konservator rekommenderas.
- Det romanska tornets murverk har byggnadsarkeologiska värden som berättar om kyrkans äldsta historia.

Skydd m.m.

Kyrkan och kyrkogården skyddas som kyrkligt kulturminne enligt 4 kap. kulturmiljölagen.

Kyrkan och kyrkogården ligger inom registrerat fornlämningsområde Holmby 26:1. Lämnningen avser bytomten enligt äldre lantmäteriakt. Fornlämning Holmby 10:1 avser den runsten som 1908 plockade fram ur kyrktornets mur och i dag är placerad strax intill tornet. Fornlämning 26:1 avser en boplats, möjligen från bronsåldern, belägen på höjdryggen vid minneslunden. Samtliga lämningsområden skyddas enligt 2 kap. kulturmiljölagen.

Källor och litteratur

Underhållsplan för Holmby kyrka – Eslövs kyrkliga samfällighet (2008-04-07), Restaurator AB, Malmö.

Riksantikvarieämbetet. Forsök: <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>, hämtad 2016-12-08.

Platsbesök 2016-11-30, 2016-12-02. Informant: Kyrkvaktmästare Jan Dahl och Marianne Andersson

Övriga uppgifter

Inventeringsdatum: 2016-11-30, 2016-12-02

Fältinventering: Henrik Nilsson och Max Laserna

Foto (där inte annat anges): Henrik Nilsson och Max Laserna

Layout: Henrik Nilsson

Kvalitetsgranskning: Max Laserna, byggnadsantikvarie

Färdigställd: 2016-12-09